

Absolventi(-nje) više pedagoške šole v Zagrebu naj javijo takoj svoje naslove na »Klub slovenskih slušateljev v. ped. šole v Zagrebu VI., poštni pretinac 53, da skupno nastopimo za svoje pravne in materialne koristi.

Učitelji-tovariši! Pred kratkim je razposlalo »Društvo za gojitev tretnosti v Ljubljani« prošnjo in vabilo k sodelovanju. Omenjeno društvo namenava podložnih prijavi ustanoviti podružnice in krajevne odbore. V Sloveniji skrbimo za 8 tisoč po alkoholu telesno in duševno degeneriranih otrok, še bolj žalostno pa je, da temelji v naši državi izmed letnih 360 tisoč smrtnih slučajev 183 tisoč na podlagi pivske nezmernosti. Iz teh številk vidimo, da je nujno potrebno naše sodelovanje pri tem društvu, ki ima tako idealen cilj: »Ohraniti naše ljudstvo, naš narod, našo državo močno in veliko!« Učitelji, kot vzgojitelj mladine ima mnogo priložnosti v šoli in tudi zunaj nje delovati v tem smislu in podpirati s sodelovanjem to društvo. Tovariši! Učitelji! Z veseljem na delo! »Za narod, ljudstvo in državo!«

A. B.

Kdor še nima službe, naj takoj vloži prošnjo za nameščenje v srezu Smarje pri Jelšah. Na razpolago so tri službena mesta v ugodnih krajih.

Zahvala. Šolsko vodstvo osnovne šole v Krogu pri Murski Soboti se zahvaljuje Družbi sv. Cirila in Metoda za znesek 500 Din in »Kolu jugoslovenskih sester« v Ljubljani za 250 Din, ki jih je prejelo vodstvo kot podporo za šolski oder. — Cyril Hočevar, šolski upravitelj.

Himen Poročila se je dne 26. januarja t. l. v Konjicah gdč. tovarišica Ana Jurko z g. poručnikom Ivom Srijenc. Čestitamo!

Ročni zemljevid »Prekmurje in Medjimurje«. V začetki društva Učiteljski dom v Mariboru je izšel tretji ročni zemljevid Mariborskog okrožja »Prekmurje in Medjimurje« v merilu 1 : 150.000, risal S. L. Dimnik, litografija in tisk Mariborske tiskarne d. d. Zemljevid, ki je izdelan v sedmerobarvnem tisku, je prvi natančno izdelanim zemljevid teh nam Slovencem tako malo poznanih krajev. V zemljevidu so označeni vsi kraji sedeži občin, šole, katoliške in protestantske župnije, dalje pošte, prometne zveze, industrijske naprave, kulturni in zgodovinski spomeniki, gradovi, cerkve, razvaline, vse vodovje in hribovje. Zemljevid, ki je bil nujno potreben in bo zlasti dobrodošel pri domovinskem pouku v šoli, je vosten izdelan in kakor nam je znano, večkratno pregledan po odličnih poznavalcih Prekmurja in Medjimurja. Primerjaje z pred pol letom izšlimi zemljevidi Pohorja in Slovenskih goric, je opaziti v vseh ozirih, zlasti pa v risarskem in tehničnem znanem napredku. Delo dela čast avtorju in domačemu litografskemu podjetju. Zemljevid stane v podrobni razprodaji po 10 Din, za šole pa, ki ga naroče direktno pri začetku v večjem številu 6 Din. — Mlado agilno društvo Učiteljski dom v Mariboru se ne straši dela in začetniških investicij ter zasedajoč predvsem kulturnen namen začetništva, upa tudi na primeren materialen uspeh. Zato te zemljevide najtopleje priporočamo. — Istočasno se nam poroča, da bo načnadno izšla h. gornjemu zemljevidu kratka brošura z opisom, statističnimi in kulturnimi podatki teh krajev.

Popravljamo! Resolucija III., sprejeta na zborovanju učiteljskega društva za mariborski šolski okraj dne 4. oktobra 1924 in objavljena v »Učit. Tov.« št. 48 ex 1924, bi se morala pravilno glasiti: »Širiju posvetu UJU v Ljubljani. Z ozirom na okrožnico št. 56 okr. šol. svedta v Mariboru z dne 6. septembra 1924 mora imeti vsak učenec šolske knjige. Upoštevajoč ta odlok na eni strani, na drugi strani pa horendne cene šolskih učnih knjig in ker neposedovanje šolskih knjig znatno ovira napredok v šolskem pouku, prosimo, da širji posvet deluje na to, da kr. zaloga šolskih učnih knjig zniža cene učnim knjigam, oziroma jih daje takor v predvojnem času posameznim šolam v primernih količinah zoper »gratis« na razpolago, v prvi vrsti pa obmejnem šolam. Tako delajo že leta sem naši sosedi v svojih obmejnih šolah omkraj državne meje, torej sosedi, katere v naši državi smešimo za »reveže«.

II. književna tombola. Jugoslovenski Matici v Ljubljani je bilo vposlanih 227 tombolskih tablic, ki so zadele ambo. Ker pa je dobitkov za ambo samo 150, se je vršilo dne 30. t. m. podrobno žrebanje vseh Matici poslanih tablic. Lastnikom tombolskih tablic, ki so pri tem že-

banju zadele dobitek, se isti pošlje po pošti. Kdor pa ne prejme dobitka, naj smatra to kot znak, da njegova tablica ni bila izrabljana in igra naprej za njega Jugoslovenska Matica, ter ga o event. naslednjem dobitku obvesti po dopisnici. Vsakdo pa ima pravico, da se o vestnosti poslovanja prepriča v Matični pisarni.

II. književna tombola Jugoslovenske Matice. Z izrabjanjem številki 45 in 90 so bile izrabljane tudi vse ambe. Danes je bila izrabljana tudi tretja številka, in sicer številka 4 (štiri). Pokrajinski odbor prosi vse one, ki imajo na svojih tablicah v eni vrsti številke 45, 90, 4, da pošljejo iste z natančnim naslovom na naslov Pokrajinskega odbora Jugoslovenske Matice, da jim pošlje dobitek, ki je določen za terno t. j. 10 knjig.

Učiteljski pravnik.

§ Učitelji — predsedniki volilnih odborov morajo postopati v zadevi zaračunavanja dnevnic in potutne po slednjih predpisih: Ministrstvo notranjih zadev, odsek računovodstva dostavlja pod R. br. 21.234 od 28. decembra 1924 naslednji razpis: »Na osnovi člena 89. zakona o volitvah narodnih poslancev dolocam, da se vsem članom glavnega volilnega odbora ter članom krajevnih volilnih odborov za volitve na dan 8. februarja 1925, kakor tudi občinskim predstojnikom ali njihovim namestnikom, kadar v smislu čl. 52, navedenega zakona prinašajo volilne spise volilnemu odboru, prizna pravica na odškodnino iz državne blagajne, in sicer: 1. Kot dnevница članom glavnih volilnih odborov znesek po 250 Din, članom krajevnih volilnih odborov pa znesek 150 Din. Dnevница se ima računati pričenši z dnem odhoda iz stalnega bivališča pa vse do dneva povratka na isti kraj. 2. Kot potnina, kadar potuje po železnici ali ladji, vozni na I. razreda, kadar potuje z vozom ali peš, na kilometri na po 8 Din. Pravice do odškodnine iz državne blagajne nimajo: a) Občinski predstojniki in člani občinskega odbora, ako so člani volilnega odbora v svoji občini; b) predstavniki kandidatnih list ali njih namestniki, kadar primašajo s predsednikom volilnega odbora volilne spise glavnemu volilnemu odboru; c) vse osebe, ki dobivajo plačo iz državnih blagajn, ako so člani volilnega odbora v svoji občini; d) vsi predstavniki kandidatnih list. — Ta odločba se obenem dostavlja ministrstvu financ, da naroči vsem predstojnim organom, naj navedene pristojbine izplačajo pa tudi dado akontacijo na račun teh prejemkov vsem osebam, ki se izkažejo s pravico nanjo po tej odločbi. — V svrhu izvršitve tega rešenja obenem odreja predstvo delegacije ministrstva financ v Ljubljani sledeči postopek:

I. Akontacija. Vse predujme na odškodnino članov volilnih odborov bo izplačal brez izjem in izključno »Računovodstveni odsek za ljubljansko in mariborsko oblast v Ljubljani«. Vsak član se mora za izplačilo akontacije s posebno nekolekovano vlogo takoj obrniti na imenovani računovodstveni odsek. V vlogi je označiti: a) stalno bivališče, iz katerega potuje na mesto volišča. K stalnemu bivališču naj se navede zadnji poštni urad; b) kraj volišča z navedbo občine; c) približno število dni, potrebnih za potovanje in volilnega poslovanja. Naloga tega računovodstvenega odseka je, da ugotovi primernost zahtevane akontacije in akontantu ugotovljeni znesek izplača potom poštno čekovnega zavoda.

2. Definitivna likvidacija odškodnine. Po izvršenem volilnem poslu predloži predsedniki volilnih odborov, ki so državni nameščenci, definitivno potne račune vsega volilnega odbora v roku 14 dni tistem računovodstvenemu odseku, ki redoma likvidira njihovo mesečno plačo. Ta jih bo adjustiral in oddal tistem računovodstvenemu odseku v likvidacijo, ki je izplačal akontacijo. — Predsedniki volilnih odborov, ki niso državni nameščenci predloži potne račune svojih volilnih odborov v adjustiranje in likvidacijo računovodstvenemu odseku za ljubljansko in mariborsko oblast. — O izidu volitev je neposredno obvestiti srezko pogravarstvo, o izidu volitev po županstu na sedežu volišča takoj po končanem volilnem poslu. Županstvu se naroči, da javi takoj brzojavno ali telefonično celokupno, ter po edinih škrinjicah pripadajoče število glasov. — N. pr.: Volišče D. 320 I. 120 II. 0. III. 5 IV. 2 V. 0 VI. 10 VII. 50 itd.

Račun o dnevnicu in potnih stroških je napraviti po tabeli, ki je označena v

Ročnem katalogu 1924/25., str. 46. in se ima urediti sledče:

Račun

o potnih stroških in dnevnicu (ime, priimek, službeni značaj, kraj in zadnja pošta), ki je bil z odlokom Državnega sveta kralj. SHS, D. R. Št. — od — — v Beogradu imenovan za predsednika volilnega odbora na volišču — — občine — — —, volilni okraj — — —, za volilno okrožje — — —:

1. Voznik na kolodvor in s kolodvora na dom ali kilometrina pri večji razdalji pripada po členu 14. Ur. D. R. br. 96.000 od 30. septembra 1920 (Uradni l. št. 384, 1. 1920.) in D. R. br. 121.400 od 1. oktobra 1923 (»Ur. l.« št. 95, leta 1923). Voz je zaračunati po tarifi (Priloga A: potrdilo, izda policijsko ravnateljstvo ali županstvo brez takse), kjer ni tarife se je ravnat po čl. 14. cit. uredbe. Potrdilo o kilometerski razdalji izda pa za prilogo brezplačno in brez koleka srezko pogravarstvo dotičnega sreca.

2. Vlak I. razreda tja in nazaj, oziroma tudi do glavnega volilnega odbora in nazaj. (Cena vozovnice se lahko izračuna na podlagi kilometerske razdalje in tarife, ki je objavljena v voznem redu).

3. Kilometrina (ali voz) od železniške postaje do volišča. (Potrdila, kakor pod točko 1.) in od volišča zoper na železniško postajo.

4. Dnevnice à 150 Din na dan za vse dni poslovanja in potovanja (Potrdilo, koliko dni je posloval na volišču potrdi županstvo dotične občine).

Vse vloge v prilogu so koleka in takšne proste. Kilometrina in dnevnice so vse enake, kakor je označeno v odloku. Pri potovanjih čez 48 ur se lahko zaračuna tudi prenos ročne prtljage na kolodvorih ob vstopu, izstopu in prestopih à 6 Din. Podrobnejši podatki so v pod točko 1. citiranih uredbah.

§ Datum božičnih in velikonočnih počitnic na diaških legitimacijah. Min. Saobračaja je izdal odlok Br. 28.014.24 in M. P. Br. 14.196 od 15. decembra 1924, da mora biti v diaških legitimacijah, v objavah tudi označeno, od kaj in do kaj trajajo božične oziroma velikonočne počitnice!

§ Vzorci objav za 50% popust na železniški.

Velja za vožnjo (tja in nazaj) ...

Za aktiv. drž. uslužb.

OBJAVA

za ½ vožnjo na drž. žel.

(Ur. list št. 7., 1. 1925.)

Gospod — — —, (služb. znač.) — — — kat — — —, skup. pol. — — — uslužben — — — potuje od postaje — — — do postaje — — — in ima po čl. 81. pravilnika pravico se voziti v — — razredu in po čl. 91. uporabljati — — vlake.

V — — — — —, dne — — — — —. Žig žel. postaje: Žig urada: Podp. predst.:

Velja za vožnjo (tja ali nazaj) ...

Za rodbinske člane: Potuje v l. 1925. — — z vozno olajšavo.

OBJAVA

za ½ vožnjo na drž. žel.

(Ur. list št. 7., 1. 1925.)

Gospod — — —, (je žena, sin itd.) — — — drž. uslužbenca — — —, (služb. znač.) — — —, kat — — —, pol. skup. — — —, ki je uslužben (prejema pok.) — — — in potuje od postaje — — — do postaje — — — ter ima po čl. 81. pravilnika pravico se voziti v — — razredu in po čl. 91. pravilnika uporabljati — — — vlake, ker mu pristeji doklada po čl. 42., oziroma 149. čin. zak. v zmislu čl. 78. pravilnika.

V — — — — —, dne — — — — —.

Žig postaje: Žig urada: Podpis predst.

Velja za vožnjo (tja ali nazaj) ...

Za upokojence:

OBJAVA

za ½ vožnjo na drž. žel.

(Ur. list št. 7., 1. 1925.)

Gospod — — — (služb. znač. ob upok.) — — — kat — — —, pol. skup. — — —, prejema pokojnino — — — in potuje od postaje — — — do postaje — — — ter ima po čl. 81. pravilnika se voziti v — — razredu in po čl. 91. pravilnika uporabljati — — — vlake, ker prejema drag. doklade v zmislu čl. 80. pravilnika.

V — — — — —, dne — — — — —.

Žig postaje: Žig urada: Podpis predst.

O pomba: Rodbinski člani in upokojenci, ki ne prejema doklad ali drag. doklad, nimajo pravice do popusta na

vožnji. Uradni si morajo izrabljene vožnje družinskih članov in upokojencev notaristi, da jih potem črtajo v legitimacijo. Gleda voz, razredov ni omejitve in glede uporabe le z ozirom na ekspresne vlake.

Književnost in umetnost.

Priporočamo vse spodaj navedene knjige v nabavo učiteljstvu in šolam, posebno po Šolskem, vsem javnim ljudskim in družbenim ter učiteljskim-strokodnim knjigam. Vse tu navedene knjige se naročajo tudi lahko potom Učiteljske knjigarni v Ljubljani, Franciškanska ulica, št. 6.

ocene.

— k Kosmos. Vodstvo te lepe znanstvene revije, ki izhaja v Stuttgartu v skoraj 200.000 izvodih vsaki mesec, meje naprosilo, da opozorim, kakor lani, tudi letos naše učiteljstvo na to prekoristno znanstveno publikacijo. Prva številka je izšla z bogato vsebino, ki jo izpopoljuje krasne ilustracije. Naj navedem samo naslove člankov: Izraza zemeljske topote. — Ob robu pravsveta. — Okultizem in ljudstvo. — Ostanki pravčevek lastnosti v človeku. — Mechanizem zimskega spanja. — Lov na slone. — Prebava v slikah. — Stremljenje po ustavnitvi naravnih parkov. — Silnost neznanega v biologiji. — Skandinavija. — Kroženje apnenca itd., itd. Tudi letos bodo izšle štiri knjige, in sicer: 1. bo vsebovala prazgodovino, 2. iz fizike, 3. iz zvezdodobnosti, 4. iz kemije. Vsekakor je potrebno, da se človek izobražuje na vseh poljih, posebno učiteljstvo, ki je vedno v temski zvezzi z vsemi temi znanostmi. Zato to revijo priporoč